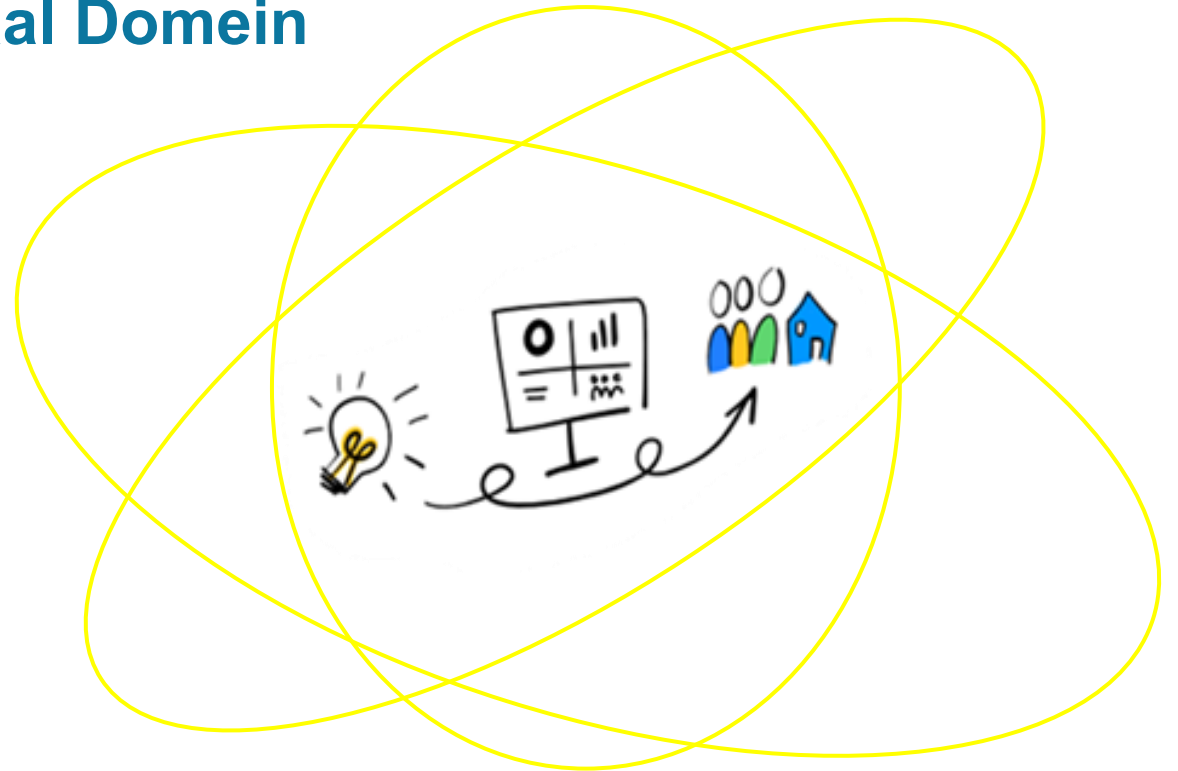

Handreiking meten, leren en verbeteren

Voor uitvoerende organisaties in Zoetermeer in het kader van de subsidieregeling Sociaal Domein

Impactpunt en Gemeente Zoetermeer

Mei 2026

Inhoud

Inleiding

Hoofdstuk 1 Waarom meten, leren en verbeteren?

Metten om te leren

Voorwaarden

Hoofdstuk 2 Meten, leren en verbeteren in 5 stappen

Stap 1 Stel per activiteit een meetplan op

Stap 2 Analyseer uitkomsten van de metingen

Stap 3 Bespreek de uitkomsten met uitvoerend professionals en andere collega's

Stap 4 Bespreek de uitkomsten van de metingen en de gesprekken met de gemeente (kwaliteitsgesprek)

Stap 5 Stel een verbeterplan op en voer deze uit

Bijlagen

Bijlage 1: Voorbeelden van meetinstrumenten

Bijlage 2: Format Meetplan

Bijlage 3: Format Verbeterplan

Inleiding

Met de subsidieregeling Sociaal Domein wil de gemeente Zoetermeer dat, activiteiten die zij subsidieert, steeds meer bijdragen aan de doelen van de verschillende beleidsthema's van de gemeente. Dit doet de gemeente door:

- Activiteiten te subsidiëren die inzetten of bijdragen aan factoren die belangrijk zijn voor deze thema's: onderwijskansen en toeleiding naar duurzaam werk, bestaanszekerheid, kansrijk, veilig en gezond opgroeien en maatschappelijke ondersteuning en gezondheidsbevordering;
- Activiteiten te subsidiëren met een zo hoog mogelijke kwaliteit en effectiviteit;
- Te sturen op meten, leren en verbeteren, om samen te werken aan steeds meer impact voor inwoners.

Deze handreiking is bedoeld voor organisaties die subsidie ontvangen voor het uitvoeren van activiteiten in het kader van de subsidieregeling sociaal domein. De handreiking gaat in op de voorwaarden en verplichtingen die in het kader van de regeling gelden, en in de subsidiebeschikkingen zijn opgenomen, ten aanzien van meten, leren en verbeteren. Samengevat zijn dit de voorwaarden en verplichtingen over meten, leren en verbeteren:

- Structureel het effect van de activiteit bij de doelgroep meten door kwantitatieve outcome-metingen (wat is het effect van de activiteit op de deelnemer);
- Meten waarom de activiteit werkt door kwalitatieve outcome-metingen;

- Uitkomsten van de metingen gebruiken om te leren en de activiteit te verbeteren: zelf en samen met de gemeente;
- Rapporteren over uitkomsten van metingen en bereik, uitkomsten en inzichten van de meet- leer en verbetercyclus en verbeteringen die zijn doorgevoerd voor de activiteit.

Leeswijzer

Hoofdstuk 1 beschrijft wat meten, leren en verbeteren is en waarom het belangrijk is om tot steeds meer impact voor inwoners te komen.

Hoofdstuk 2 gaat in op de vijf stappen om meten, leren en verbeteren als organisatie voor elke activiteit vorm te geven. **Bijlage 1** voorziet in suggesties voor meetinstrumenten voor verschillende doelen en doelgroepen die gebruikt kunnen worden om effecten van activiteiten te meten. **Bijlage 2** bevat een ondersteunend format voor een Meetplan en **bijlage 3** een ondersteunend format voor een Verbeterplan.

Hoofdstuk 1

Waarom meten, leren en verbeteren?

Als organisaties en gemeente zetten we ons samen in voor inwoners van Zoetermeer. We doen dit door activiteiten die positieve impact hebben voor inwoners. Het **meten** van effecten van die activiteiten is belangrijk om te weten of we met de activiteiten daadwerkelijk bereiken wat we wilden. Door uitkomsten van metingen te bespreken en verklaren kunnen we **leren** wat wel en niet goed werkt en waarom. Deze lessen gebruiken we vervolgens om activiteiten te **verbeteren**. Dit proces van meten, leren en verbeteren zorgt ervoor dat activiteiten steeds effectiever zijn en daarmee steeds meer bijdragen aan impact voor inwoners.

Metten om te leren

De uitvoering van activiteiten kan op meerdere manieren gemeten worden. Je kunt bijvoorbeeld meten hoeveel uren een professional besteedt aan een activiteit (input), hoeveel activiteiten je hebt uitgevoerd, wat het bereik was en eventueel de uitval (output), wat het effect was van de activiteit op de deelnemer (outcome), en hoe de activiteit heeft bijgedragen aan een groter doel voor een wijk of stad (impact).

Metten van activiteiten kan ook verschillende doelen hebben. Metingen worden vaak gebruikt ter verantwoording aan de gemeente

en afrekening door de gemeente. Dit zorgt ervoor dat uitvoerende organisaties focussen op 'goede cijfers' in plaats van wat goed is en beter kan voor deelnemers van activiteiten. Metingen moeten daarom als belangrijkste doel hebben om ervan te leren en de activiteiten te verbeteren. Verantwoording zou vooral moeten gaan over dit proces van meten, leren en verbeteren in relatie tot uitgevoerde activiteiten.

Met deze subsidieregeling stimuleren we het meten van effecten (outcome) van activiteiten, met als doel hiervan te kunnen leren en de activiteiten te verbeteren. De (al dan niet positieve) uitkomsten van metingen zijn niet primair bedoeld om toegekende subsidie te verantwoorden.

Voorwaarden

Belangrijke voorwaarden om te kunnen meten, leren en verbeteren:

- Een veilige omgeving, waarin de uitvoerende organisatie open kan zijn over (tegenvallende) uitkomsten. Dit betekent duidelijkheid in de subsidieregeling wat betreft verantwoording en afrekening, en daarnaast relatiebeheer dat gericht is op meten, leren en verbeteren.
- Als organisatie zelf willen leren en uitvoerend professionals hier ruimte voor geven, door dit proces van meten, leren en verbeteren te borgen en ook in de eigen organisatie een veilige leeromgeving te bieden.

Hoofdstuk 2

Meten, leren en verbeteren in 5 stappen

Meten, leren en verbeteren bestaat uit drie onderdelen: 1) kwantitatief en kwalitatief meten, 2) reflecteren en leren en 3) verbeteringen doorvoeren. Hierbij kunnen de volgende stappen cyclisch doorlopen worden:

Stap 1: Stel per activiteit een meetplan op

Voordat je de activiteit gaat uitvoeren stel je een meetplan op om de outcome van activiteiten te meten. Je kunt hiervoor gebruik maken van het format (bijlage 2). Hoe beter je vooraf nadenkt over het meetplan, hoe meer bruikbaar de uitkomsten van de metingen later zijn.

Het meetplan bestaat uit de volgende elementen:

- **Doel:** het directe doel van de activiteit die bij de doelgroep bereikt wordt. Voorbeeld: een opvoedcursus heeft als direct doel om opvoedvaardigheden van ouders te verbeteren. Uiteindelijk draagt dit bij aan onder meer sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen, dat is het indirecte doel.

- **Doelgroep:** inwoners (kinderen, jongeren, volwassenen, ouderen, enz.) voor wie de activiteit bedoeld is. Bijvoorbeeld: ouderen vanaf 65 jaar, volwassenen met psychische klachten, alle ouders van pubers.
- **Instrument kwantitatieve outcome-meting:** vragenlijst of meetinstrument dat gebruikt wordt om het doel bij de doelgroep te meten. In bijlage 1 'Voorbeelden van meetinstrumenten', staan per factor of thema suggesties voor meetinstrumenten. In de [databank instrumenten van het NJi](#) zijn meer meetinstrumenten te vinden. Ook kunnen interventiebeschrijvingen van interventies die in één van de landelijke databanken effectieve interventies staan suggesties voor meetinstrumenten opleveren (bij onderdeel 'onderzoek'). Weeg bij de keuze voor het meetinstrument af hoe je het beste kunt meten wat je wilt weten (validiteit en betrouwbaarheid), maar ook hoe dat voor inwoners het fijnst is (gebruiksgemak).
- **Moment van meten:** om effecten van een activiteit te meten is een meting voor en na de activiteit noodzakelijk. Afhankelijk van de duur van de activiteit kan gekozen worden om één of meerdere tussenmetingen te doen.
- **Wie voert de metingen uit:** dit kan een docent, trainer of groepsleider zijn, maar ook deelnemers zelf kunnen een vragenlijst invullen. Dit is ook afhankelijk van waar het gekozen meetinstrument geschikt voor is.
- **Analyse:** denk vooraf na over analyses die gemaakt worden van de uitkomsten en wie deze analyses uitvoert. Beschrijf welke deelanalyses relevant kunnen zijn, naast het analyseren van de effecten (verschillen tussen de metingen voor en na de activiteit). Het vergelijken van uitkomsten tussen locaties, wijken of scholen kunnen voorbeelden zijn van relevante deelanalyses.
- **Kwalitatieve outcome-metingen:** denk na hoe je meet waarom de activiteit (niet) werkt. Deze kwalitatieve outcome-metingen geven verdiepende inzichten over de mechanismen van de activiteit. Dit kan uitkomsten van de kwantitatieve outcome-metingen helpen verklaren, maar ook aangrijpingspunten geven voor het proces en de kwaliteit van uitvoering. Kwalitatieve metingen zijn bijvoorbeeld interviews of focusgroepen.
- **Hoe en met welk doel gebruik je de uitkomsten van de metingen:** zoals in hoofdstuk 1 staat beschreven kunnen metingen verschillende doelen hebben en is het belangrijk om hier vooraf over na te denken en dit vast te leggen. Denk daarnaast ook na hoe uitkomsten gebruikt worden en hoe het proces van reflecteren, leren en verbeteren op basis van de metingen eruitziet.

Stap 2: Analyseer de uitkomsten van de metingen

Verzamel uitkomsten van kwantitatieve outcome-metingen. Gebruik hiervoor een applicatie, systeem of ander hulpmiddel. Analyseer vervolgens de verschillen tussen de begin-, eventueel tussen- en eindmeting. Maak eventueel deelanalyses per school, locatie of wijk, zoals opgenomen in het meetplan. Kijk ook naar verschillen in scores bij de beginmeting. Zo kan een bepaalde locatie bijvoorbeeld veel verwijzingen hebben gekregen van deelnemers waar al meer problematiek speelt, dan op een andere locatie. Dit kan invloed hebben op het effect van een activiteit.

Verzamel uitkomsten van kwalitatieve outcome-metingen. Maak hier ook eventuele deelanalyses. Dit kan helpen om de kwantitatieve uitkomsten te verklaren. Uit de kwalitatieve metingen kan bijvoorbeeld naar voren komen dat signalering en toeleiding niet

goed verliep, waardoor deelnemers in een training terecht kwamen die niet goed paste. Dit kan verklaren waarom de uitkomsten van de kwantitatieve metingen minder positief waren.

Maak een samenvatting van de uitkomsten. Deze kun je opnemen in het format Verbeterplan (bijlage 3).

Stap 3: Bespreek de uitkomsten met uitvoerend professionals en andere collega's

Bespreek in de eigen organisatie de uitkomsten van de metingen met uitvoerend professionals die betrokken zijn bij de uitvoering van de activiteit, en andere relevante collega's, bijvoorbeeld kwaliteitsmedewerkers. Probeer in deze gesprekken samen de uitkomsten te verklaren en te duiden. Zoals we in hoofdstuk 1 beschrijven is een veilige omgeving hierbij essentieel, omdat uitkomsten kwetsbaar kunnen zijn. Het is bijvoorbeeld mogelijk dat uitkomsten verschillen per uitvoerend professional. Verschillen in uitkomsten kunnen bijvoorbeeld verklaard worden door de kwaliteit van uitvoering, de samenstelling van een groep en/of groepsdynamiek, eigenschappen van een wijk of praktische uitvoeringselementen, zoals locatie of het tijdstip van uitvoering. Bespreek wat hiervan geleerd kan worden en hoe de activiteit verbeterd zou kunnen worden, zowel qua inhoud als het proces van uitvoering. Neem een samenvatting van het gesprek of gesprekken op in het Verbeterplan.

Stap 4: Bespreek de uitkomsten van de metingen en de gesprekken met de gemeente (kwaliteitsgesprek)

Bespreek uitkomsten van metingen, verklaringen van uitvoerend professionals lessen en verbetervoorstellen (stap 3) met de gemeente in een kwaliteitsgesprek. Vul samen verklaringen, lessen en verbeterpunten aan.

Stap 5: Stel een verbeterplan op en voer deze uit

Maak met de gemeente afspraken over de verbeteringen die worden doorgevoerd voor de activiteit. Leg deze afspraken vast in het Verbeterplan.

Na stap 5 start de cyclus opnieuw

Bijlage 1: Voorbeelden van meetinstrumenten

Onderstaande meetinstrumenten zijn suggesties. Kies een instrument dat zo goed mogelijk aansluit bij het doel (factor of thema) en de doelgroep van de activiteit. Weeg bij de keuze voor een meetinstrument af hoe je het beste kunt meten wat je wilt weten (validiteit en betrouwbaarheid), maar ook hoe dat voor inwoners het fijnst is (gebruiksgemak).

Factor of thema	Doelgroep	Instrument	Toelichting
Onderwijskansen en toeleiding naar duurzaam werk			
Schoolprestaties: kwaliteit van leven (algemeen)	Kinderen en jongeren van 7 tot 18 jaar	Child Health Utility Index 9D (CHU9D)	Deze vragenlijst brengt de kwaliteit van leven in kaart door te vragen naar spanning, verdriet, pijn, vermoeidheid, irritatie, schoolwerk, slaap, dagelijkse routine en activiteiten.
Schoolprestaties: ontwikkeling	Kinderen 0 tot 13 jaar	Leerlingvolgsysteem b.v. Kindvolgsysteem KIJK!	Met een leerlingvolgsysteem kan door middel van observatie en toetsen de ontwikkeling van de kinderen in kaart gebracht worden. Op het gebied van o.m.: sociaal-emotioneel functioneren, taalontwikkeling, motoriek, welbevinden, spelwerkhouding, rekenen, taal.
Talentontwikkeling	8 tot 13 jaar	Competentiebelevingsschaal voor kinderen (CBSK)	De CBSK is bedoeld om bij kinderen vast te stellen hoe zij hun vaardigheden inschatten op een aantal belangrijke levensgebieden en hoe zij hun globale gevoel van eigenwaarde beoordelen. De vragenlijst omvat 36 items verdeeld over zes subschalen: schoolvaardigheden; sociale acceptatie; sportieve vaardigheden; fysieke verschijning; gedragshouding; en gevoel van eigenwaarde. Kinderen kiezen bij elk item uit twee stellingen en kruisen daarna aan of dit voor hen helemaal of een beetje waar is.

Peuteropvang	0 tot 6 jaar	Leerlingvolgsysteem b.v. Kindvolgsysteem KIJK!	Met een leerlingvolgsysteem kan door middel van observatie en toetsen de ontwikkeling van de peuters en kleuters in kaart gebracht worden. Op het gebied van o.m.: sociaal-emotioneel functioneren, taalontwikkeling, motoriek, welbevinden, speelwerkhouding, rekenen, taal.
Ouderbetrokkenheid	Volwassenen		Op basis van Epstein's Framework of Parental Involvement, Family-School Partnership Scale en OECD Parent Engagement Indicators kunnen dit voorbeeldvragen zijn: Ik heb contact met school over de ontwikkeling van mijn kind Ik ga naar gesprekken of bijeenkomsten van school als dat mogelijk is Ik praat met mijn kind over hen op school heeft gedaan Ik vind het lastig om contact op te nemen met school bij vragen of problemen Ik geef mij op als vrijwilliger bij activiteiten die door school worden georganiseerd
Schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten	Vanaf 5 jaar	WPAI+CIQ:SHP, V2.0	Deze vragenlijst bevat vragen over verzuim en verminderde productiviteit op school en hinder in het dagelijks functioneren.
Passend Onderwijs	Vanaf 5 jaar		Geen specifiek meetinstrument. Activiteiten gericht op passend onderwijs kunnen diverse onderwerpen bevatten.

Bestaanszekerheid (armoede, schulden, financiële basisvaardigheden)			
Zelfredzaamheid	Volwassenen	Zelfredzaamheid-Matrix (ZRM)	De Zelfredzaamheid-Matrix (ZRM) bestaat uit verschillende domeinen, maar het aantal items kan variëren afhankelijk van de specifieke versie en het gebruik van eventuele aanvullende modules. De basismatrix zelf bevat geen vast aantal items, maar beoordeelt zelfredzaamheid over verschillende domeinen zoals financiën, werk & opleiding, huisvesting, geestelijke gezondheid, en meer.
(Digitale) basisvaardigheden	Volwassenen	Basismeters Stichting Lezen en Schrijven	De Basismeters bekijken of iemand mogelijk moeite heeft met lezen, rekenen of digitale vaardigheden. Je neemt ze eenvoudig online af, het duurt ongeveer 15 minuten. De uitslag is direct digitaal zichtbaar. En geeft een indicatie of iemand scholing nodig heeft. Een belangrijke stap in het herkennen van laaggeletterdheid.

Kansrijk, veilig en gezond opgroeien			
Opvoeding	Ouders van kinderen van 0 t/m 18 jaar	Opvoedingsbelasting vragenlijst (OBVL) En verkorte versie: OBVL-K	Het doel is het meten van de opvoedbelasting bij ouders. Deze vragenlijst is ontworpen om de opvoedingsbelasting van ouders te meten en bevat uitspraken over hoe ouders hun kind ervaren, hoe zij met hen omgaan, en hoe zij zichzelf voelen. Hierbij zijn vijf subschalen: problemen opvoeder-kindrelatie; problemen met opvoeden; depressieve stemmingen; rolbeperking; gezondheidsklachten. Er is ook een verkorte versie beschikbaar, de OBVL-K. Deze heeft tien vragen die informatie leveren over drie subschalen: problemen opvoeder-kindrelatie; problemen met opvoeden; depressieve stemmingen.
Opvoeding	Ouders van kinderen van 2 t/m 13 jaar	De Nijmeegse Ouderlijke Stress Index Kort (NOSIK)	Deze vragenlijst is een verkorte versie van de Nijmeegse Ouderlijke Stress Index (NOSI) en meet de stressbeleving van ouders tijdens het opvoeden van hun kind. De vragenlijst is geschikt voor ouders van kinderen van 2 t/m 13 jaar. In totaal bestaat de vragenlijst uit 25 vragen met 13 subschalen, waaronder acceptatie, depressie, gezondheid, competentie en ouderdomein.
Opvoeding	Ouders van kinderen van 6 tot 12 jaar	PPI	De PPI meet opvoedvaardigheden van ouders met kinderen tussen de 6–12 jaar (Webster-Stratton 2001 a).
Psychische problemen	Kinderen en jongeren van 2 tot 17 jaar	Strengths and difficulties questionnaire (SDQ)	De SDQ is een korte screeningslijst die de aanwezigheid van psychosociale problemen, sterke kanten van het kind en de invloed van psychosociale problemen op het dagelijks functioneren meet. De SDQ bevat 25 items, onderverdeeld in vijf subschalen: hyperactiviteit/aandachtstekort, emotionele

			problemen, problemen met leeftijdsgenoten, gedragsproblemen, prosociaal gedrag. De vragenlijst wordt ingevuld door ouders en/of professionals zoals leerkrachten. Vanaf 11 jaar kan de vragenlijst door kinderen worden ingevuld.
Psychische problemen	Kinderen en jongeren vanaf 12 jaar	Mental Health Inventory 5 (MHI-5)	Deze vragenlijst meet de psychische gezondheid en bevat vijf vragen over hoe het kind/de jongere zich in de afgelopen vier weken heeft gevoeld.
Eenzaamheid	Kinderen en jongeren vanaf 12 jaar	Eenzaamheidsschaal	Deze schaal meet gevoelens van eenzaamheid en kan helpen bij het evalueren van de effectiviteit van interventies gericht op het versterken van sociale netwerken. De vragenlijst bestaat uit 11 vragen.
Eenzaamheid/ sociale relaties/ kwaliteit van leven	Kinderen en jongeren van 11 tot 18 jaar	Youth Quality of Life (YQOL)	Deze vragenlijst bestaat uit 42 stellingen die vier domeinen beslaan: hoe de jongeren over zichzelf denken, hun sociale relaties, hun cultuur en gemeenschappen hun algemene kwaliteit van leven. Er zijn ook korte versies beschikbaar met 16 of 21 items.
Sociaal-emotionele vaardigheden	Kinderen en jongeren van 9 tot 18 jaar	Vragenlijst Psychosociale Vaardigheden (VPV)	De VPV geeft tijdens screening en diagnose inzicht in de psychosociale vaardigheden van kinderen en jongeren (9-18 jaar). De VPV bestaat uit 36 stellingen, die zes schaalcores meten: interpersoonlijke vaardigheden, relationele vaardigheden, affectieve vaardigheden, intrapersoonlijke vaardigheden, zelfsturing, zelfbewustzijn.
Sociaal-emotionele vaardigheden	Kinderen van 8 tot 12 jaar	CBSK en CBSA	De Competentiebelevingsschaal voor Kinderen (CBSK) geeft een indruk van de zelfbeleving van kinderen, door competenties, eigen functioneren en zelfbeoordeling te

	Jongeren van 12 tot 18 jaar		<p>meten. De vragenlijst bestaat uit 36 items, afname duur tussen de 15 en 20 minuten.</p> <p>De CBSA biedt op gestandaardiseerde wijze een indruk van zowel de competenties van jongeren op zes specifieke gebieden als van het globale gevoel van eigenwaarde zoals beoordeeld door de jongere zelf. Emotionele problemen en gedragsproblemen kunnen zo in kaart worden gebracht. De CBSA is inzetbaar voor wetenschappelijke en klinische doeleinden, psychodiagnostisch onderzoek en evaluatie van interventies.</p>
Sociaal-emotionele vaardigheden	Kinderen en jongeren van 0 tot 18 jaar	Empowerment vragenlijst (EMPO) – verkorte versie	De Vragenlijst Empowerment 3.1 is bedoeld om inzicht te krijgen in de eigen kracht van jongeren en ouders. Vooral op het vlak van hun zelfredzaamheid en de vaardigheden die nodig zijn om hen het leven in eigen handen te nemen, oftewel empowerment. Ouders kunnen de vragenlijst invullen, vanaf 12 jaar kunnen jongeren deze zelfstandig invullen. De verkorte versie bestaat uit 10 vragen.
Sociaal-emotionele vaardigheden: zelfwaardering	Jongeren vanaf 16 jaar	Rosenberg Self-Esteem Scale (RSES)	Het is een psychologische vragenlijst die is ontworpen om mensen hun zelfwaardering te laten beoordelen. De vragenlijst bestaat uit 10 vragen.
Sociaal-emotionele vaardigheden	Kinderen van 9 tot 12 jaar	Sociaal Emotionele vaardigheden Meetinstrument voor kinderen (SEM)	De SEM is een vragenlijst die is ontwikkeld om inzicht te krijgen in de sociaal-emotionele vaardigheden van kinderen. De vragenlijst bevat 32 items, verdeeld over 8 subschalen: welbevinden, emoties herkennen, zelfvertrouwen, emotieregulatie, empathie, effectieve communicatie, pro-

			<p>sociaal gedrag, en probleemoplossend vermogen. De vragenlijst meet de vaardigheden van een kind in de afgelopen 2 weken. De vragenlijst wordt door het kind zelf ingevuld en kost ongeveer 10 minuten. Sociaal Emotionele vaardigheden Meetinstrument voor kinderen - Health Academy - TNO</p>
Gehechtheidsrelatie	Ouders van kinderen van 0 tot 14 jaar	Emotional Availability Scale	<p>Deze schaal meet de kwaliteit van de ouder-kind relatie/hechting (gebruikt voor bijv. ouder-baby interventie). De schaal wordt afgenomen door een gecertificeerd professional, via een gestructureerde analyse van een video-opname.</p>
Gezinsfunctioneren	Ouders van kinderen van 4 t/m 18 jaar	Gezinsvragenlijst (GVL)	<p>Het doel van de vragenlijst is het bepalen van de kwaliteit van de gezins- en opvoedingsomstandigheden. De vragenlijst geeft aan waar het gezin mogelijk tekortschiet, wat de risico's zijn op problematisch gedrag bij een kind en wat de mogelijke oorzaken zijn van problemen. Het biedt ook aanknopingspunten om het functioneren van het gezin op een effectieve manier bij te sturen. De vragen zijn onderverdeeld in vijf schalen die het functioneren van het gezin weergeven: Responsiviteit, Communicatie, Organisatie, Partnerrelatie en Sociaal netwerk.</p>
Scheiding/ relatiebreuk (onderdeel gezinsfunctioneren)	Ouders van kinderen van 0 tot 18 jaar	Screening en Evaluatie bij Scheidingshulp – verkorte versie	<p>De SCRES is bedoeld om sterke punten en aandachtspunten rondom een scheidingssituatie in kaart te brengen, met het oog op het bieden van de juiste scheidingshulp. Onderwerpen zijn samenwerking, communicatie, conflict, welzijn ouder, welzijn kind, contact kind – andere ouder, contact ouder- kind. De verkorte versie van SCRES bestaat uit</p>

		SCRES-O-VERKORT	8 achtergrondvragen en 29 inhoudelijke vragen. De afnameduur is ongeveer 10 tot 15 minuten.
Ervaren discriminatie (onderdeel negatieve levensgebeurtenissen)	Kinderen	Vragen uit onderzoek Kinderombudsman	Activiteiten zetten hier vooral in op het beperken van negatieve gevolgen van negatieve levensgebeurtenissen. We meten dus niet de mate van negatieve levensgebeurtenissen. Alleen ervaren discriminatie, als onderdeel hiervan, zou gemeten kunnen worden. Hiervoor is geen meetinstrument beschikbaar, wel zouden vragen uit een onderzoek van de kinderombudsman gebruikt kunnen worden: Discriminatie van kinderen De Kinderombudsman .

Maatschappelijke ondersteuning en gezondheidsbevordering			
Sociale steun en verbondenheid	Volwassenen	Sociale steun lijst (SSL-I)	Dit instrument meet de frequentie en kwaliteit van sociale steun die iemand ontvangt. Er is ook een verkorte versie beschikbaar die bestaat uit 12 items.
Participatie (onderdeel sociale steun en verbondenheid)	Volwassenen	Participation scale	Via de Participation Scale wordt gekeken hoe de patiënt presteert op de onderdelen huishouden, mobiliteit, sociaal-maatschappelijk leven en participatie algemeen. De Participation Scale is een generieke vragenlijst bestaande uit 18 vragen en is gebaseerd op het domein Participatie van de ICF (International Classification of Functioning, Disability and Health). De schaal is direct in meerdere talen ontwikkeld en is geschikt gemaakt voor multiculturele toepassing.
Ervaren discriminatie	Volwassenen	Vragen uit Veiligheidsmonitor CBS	Vragen over discriminatie uit de veiligheidsmonitor van CBS kunnen gebruikt worden: Veiligheidsmonitor 2023 CBS (klik bij 'Bronnen' op de vragenlijst).
Emancipatie			Geen specifiek meetinstrument. Activiteiten kunnen mogelijk inzetten op elementen die elders in dit overzicht staan.
Eenzaamheid	Vanaf 15 jaar	Eenzaamheidsschaal	Deze schaal meet gevoelens van eenzaamheid en kan helpen bij het evalueren van de effectiviteit van interventies gericht op het versterken van sociale netwerken.
Vrijwilligerswerk			Geen specifiek meetinstrument. Mogelijk is de Participation scale of Zelfredzaamheidsmatrix passend.

Psychische problemen	Volwassenen (ook geschikt voor jongeren vanaf 12 jaar)	Mental Health Inventory 5 (MHI-5)	Deze vragenlijst meet de psychische gezondheid en bevat vijf vragen over hoe men zich in de afgelopen vier weken heeft gevoeld.
Psychisch welzijn en sociaal-emotionele vaardigheden: zelfredzaamheid	Volwassenen, jeugdversie vanaf 12 jaar	Zelfredzaamheid-Matrix (ZRM) Voor jeugd vanaf 12 jaar: ZRM-J	De Zelfredzaamheid-Matrix (ZRM) bestaat uit verschillende domeinen, maar het aantal items kan variëren afhankelijk van de specifieke versie en het gebruik van eventuele aanvullende modules. De basismatrix zelf bevat geen vast aantal items, maar beoordeelt zelfredzaamheid over verschillende domeinen zoals financiën, werk & opleiding, huisvesting, geestelijke gezondheid, en meer.
Psychisch welzijn en sociaal-emotionele vaardigheden	Volwassenen	Positieve Gezondheid Vragenlijst	Het meetinstrument is een wetenschappelijke meetset op basis van het gespreksinstrument Mijn Positieve Gezondheid. Deze vragenlijst is onderverdeeld in zes dimensies: lichaamsfuncties, mentaal welbevinden, kwaliteit van leven, meedoen, dagelijks leven, en zingeving. Het heeft als doel om de (verandering in) Positieve Gezondheid op gevalideerde wijze te meten.
Middelengebruik en gezond gedrag: middelengebruik	Adolescenten	SMA	De Screeningslijst Middelengebruik bij Adolescenten (SMA) stelt de omvang van het middelengebruik vast. In dit screeningsinstrument wordt over het alcoholgebruik geïnformeerd naar zowel de frequentie (in dagen) als de hoeveelheid gedronken alcohol (in standaardglazen). Voor tabak, cannabis en andere drugs bestaan geen betrouwbare maten voor de gebruikte hoeveelheid, dus bij deze middelen

			wordt alleen geïnformeerd naar de frequentie van het gebruik (in dagen).
Middelengebruik en gezond gedrag: middelengebruik	Volwassenen	Alcohol Use Disorder Identification Test-Consumption (AUDIT-C)	Dit screent riskante en schadelijke patronen van alcoholgebruik bij volwassenen. De AUDIT-C is een verkorte versie van de Alcohol Use Disorder Identification Test (AUDIT) screeningsvragenlijst.
Middelengebruik en gezond gedrag: middelengebruik	Volwassenen	ASSIST	De ASSIST help om volwassenen te screenen op alcohol, tabak, misbruik van psychoactieve medicatie en illegale drugs. Het instrument detecteert: laagrisicogebruik, riskant gebruik en mogelijke stoornissen.
Middelengebruik en gezond gedrag: gamen	Jongeren	C-VAT	De C-VAT is een screeningsinstrument om bij jongeren de mate waarin ze risicovol gamen in te schatten.
Bemoezorg			Geen specifiek meetinstrument. Activiteiten kunnen inzetten op elementen die elders in dit overzicht staan.

Bijlage 2: Meetplan

Maak voordat je de activiteit gaat uitvoeren een meetplan om de outcome van je activiteiten te meten met behulp van dit format. Gebruik het verbeterplan om na uitvoering van de activiteit de uitkomsten van metingen, lessen en verbeteringen voor de activiteit vast te leggen

Activiteit

Doel

Beschrijf het directe doel van de activiteit dat je bij de doelgroep wilt bereiken. Wat is er bij een deelnemer veranderd (verbeterd, verminderd) direct na de activiteit? Dat is het doel van de activiteit dat je wilt meten.

Doelgroep

Voor wie is de activiteit bedoeld? Noem kenmerken van de doelgroep die belangrijk zijn voor de activiteit, bijvoorbeeld leeftijd, aanwezige problematiek of bepaalde vaardigheden.

Instrument kwantitatieve outcome-meting

Welk instrument of welke vragen gebruik je om het doel bij de doelgroep te meten? Gebruik een instrument of vragen die zo dicht mogelijk bij het doel van de activiteit komen en geschikt zijn voor de doelgroep. Gebruik eventueel de handreiking voor tips.

Moment van meten

Op welke momenten voer je metingen uit bij deze activiteit? Om effect te meten is een meting voor en na de activiteit noodzakelijk. Afhankelijk van de duur van de activiteit kan gekozen worden om één of meerdere tussentijdse metingen te doen.

Wie voert de metingen uit?

Beschrijf wie de metingen uitvoert. Een docent, trainer of een groepsleider kan bijvoorbeeld zelf vragenlijsten invullen of ze laten invullen door leerlingen of deelnemers. Dit is ook afhankelijk van waar het gekozen meetinstrument geschikt voor is.

Analyse

Wie verzamelt de uitkomsten van de metingen en voert analyses uit? Beschrijf welke deelanalyses eventueel relevant kunnen zijn, naast het analyseren van de effecten (verschillen tussen de metingen voor en na de activiteit). Het vergelijken van uitkomsten tussen scholen, locaties of wijken kunnen voorbeelden zijn van relevante deelanalyses.

Kwalitatieve outcome-metingen

Welke kwalitatieve outcome-metingen ga je doen om te meten **waarom** de activiteit (niet) werkt? Je kunt hier bijvoorbeeld denken aan interviews, focusgroepen of tevredenheidsenquetes. Beschrijf ook wie de kwalitatieve metingen uitvoert en wie de analyses uitvoert.

Hoe en met welk doel ga je de uitkomsten van de metingen gebruiken?

Beschrijf met welk doel je de metingen uitvoert en wat je van plan bent te doen met de uitkomsten. Hoe en met wie bespreek je deze uitkomsten bijvoorbeeld in je organisatie en (hoe) gebruik je uitkomsten om de activiteiten te verbeteren.

Bijlage 3: Verbeterplan

Na uitvoering van de activiteit gebruik je uitkomsten van metingen die volgens je meetplan hebt gedaan om te leren en een verbeterplan voor de activiteit vast te leggen

Uitkomsten van kwantitatieve outcome-metingen

Geef hier een samenvatting van de uitkomsten van de kwantitatieve outcome-metingen

Uitkomsten van kwalitatieve outcome-metingen

Geef hier een samenvatting van de kwalitatieve outcome-metingen (gesprekken met deelnemers) die meten waarom de activiteit (niet) werkt. Dit kan bijvoorbeeld via interviews, focusgroepen of tevredenheidsenquetes verzameld worden.

Lessen

Bespreek in de organisatie met uitvoerend professionals en later met de gemeente de uitkomsten van de metingen. Hoe kunnen uitkomsten verklaard worden? Wat leren we hiervan? Beschrijf de lessen die deze besprekingen opgeleverd hebben.

Verbeteringen voor de activiteit

Bespreek in de organisatie met uitvoerend professionals en later met de gemeente op basis van de lessen hoe de activiteit verbeterd kan worden, zowel de inhoud van de interventie als het proces van uitvoering. Beschrijf welke verbeteringen van de activiteit doorgevoerd worden.

